

**UCHWAŁA NR XXV/165/13
RADY GMINY RYJEWO**

z dnia 5 kwietnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ryjewo na lata 2013 - 2016.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.- Dz. U. Z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) Rada Gminy Ryjewo uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ryjewo na lata 2013 – 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ryjewo.

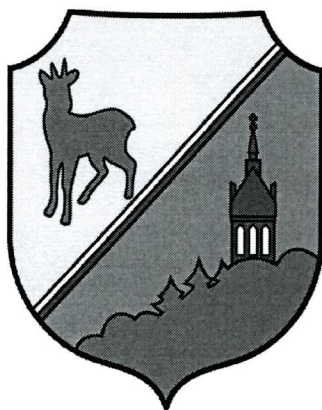
§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Kazimierz Zima

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ryjewo na lata 2013-2016

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Podstawowe definicje.....	4
III.	Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w programie wspierania rodziny.....	5
IV.	Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Ryjewo.....	6
V.	Mocne i słabe strony Gminy w analizie S.W.O.T.....	8
VI.	Cele główne i szczegółowe.....	9
VII.	Realizacja programu.....	10
VIII.	Efekty i rezultaty.....	12
IX.	Założenia i adresaci.....	12
X.	Monitoring i ewaluacja.....	13
XI.	Współpraca i partnerzy.....	14
XII.	Zakończenie.....	15

I. Wstęp

Rodzina to podstawowe środowisko i grupa społeczna złożona z osób połączonych stosunkiem małżeńskim i rodzicielskim. W rozwoju dziecka szczególną rolę odgrywa właśnie rodzina, która jest najwcześniejszym środowiskiem społecznym, z którym styka się dziecko od urodzenia. Oddziałuje ona w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój kanon postępowania, którym w późniejszym okresie życia posługuje się także dziecko. Jednakże niekiedy w rodzinach mogą występować różnego rodzaju dysfunkcje takie jak choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, bezradność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które zaburzają prawidłowe funkcjonowanie tej podstawowej komórki społecznej.

Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, którzy mają kontakt z rodziną oraz podejmują działania na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona z aktywnością własną ze strony zainteresowanych. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiektywną. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Poprzez różnego rodzaju zabiegi motywujące, dopingujące i uświadamiające wszyscy członkowie rodziny mają możliwość dostrzec błędy które mogą rozwiązać sami lub z pomocą ludzi i instytucji im przychylnych. Stąd też, założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy wychowawcze, uświadamiając najważniejsze wartości, kultywując tradycje, ukierunkowując drogę postępowania na całe życie.

Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniach dziecka. Dlatego też, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

II. Podstawowe definicje

W niedalekiej przeszłości coraz częściej zaczęły pojawiać się w użyciu nowe definicje odnoszące się w głównej mierze do określenia faktycznego stanu rzeczy, a także i do nakreślenia podstawowych zadań i funkcji które mają ułatwić i zobrazować całościowe rozumienie tematyki. Choć niektóre z nich mogą wydawać się kuriozalne z powodu swej prostoty i powszechnej wiedzy na ten temat. To dopiero objaśnienie wszystkich z nich może całościowo obrazować istotę rzeczy.

Rodzina

grupa osób połączonych stosunkiem małżeńskim i rodzicielskim; podstawowa, pierwotna, najdawniejsza i najpowszechniejsza forma życia społecznego

Asystent rodziny;

Celem pracy asystenta rodziny jest poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych usługą, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów rodziny, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Asystent pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z rodziną, tak aby rodzina nie czuła się w żaden sposób zagrożona. Ma to na celu ułatwienie kontaktu i szybsze zdobycie zaufania wszystkich członków rodziny.

Rodzina wspierająca:

Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1) opiece i wychowaniu dziecka;
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Placówka wsparcia dziennego

Wspiera rodziny poprzez objęcie dziecka dzienną opieką i wychowaniem. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
- 2) specjalistycznej;
- 3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

III. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Gminny program wspierania rodziny w Gminie Ryjewo na lata 2013-2015” należy brać pod uwagę między innymi:

- Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.),
- Ustawę z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2011 Nr 45 poz. 235).
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ryjewo na lata 2006- 2015, przyjęta Uchwałą Nr. XXXIX/307/06 Rady Gminy Ryjewo z dnia 18 października 2006

IV. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Ryjewo

Na dzień 31 grudnia 2012 r. gmina Ryjewo liczy 5813 mieszkańców. Przeważającą większością są mężczyźni w liczbie 2957 osób, natomiast dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia liczy sobie 1319 mieszkańców.

Tabela 1. Stan ludności Gminy Ryjewo w roku 2012

Ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
5813	2856	2957	1319	3826	668

Dane: U.S.C. w Ryjewie.

Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związanej z tym migracji zarobkowej ważną kwestią społeczną naszej gminy, jak również całego powiatu kwidzyńskiego nadal pozostaje bezrobocie. Na dzień 31 grudnia 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kwidzynie z terenu naszej gminy zarejestrowanych było 533 bezrobotnych. Prawo do zasiłku z tego tytułu posiadały jedynie 64 osoby.

Natomiast w 2011 roku ogólna liczba bezrobotnych na koniec roku wynosiła 461 zaewidencjonowanych osób z terenu naszej gminy. Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych przysługiwało 67 osobom. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w 2012 roku nadal pozostają w szczególności osoby po 45 roku życia. Ich udział stanowił 27,95% ogółu bezrobotnych.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W 2012 r. wśród 443 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 269 rodzin (879 osób). Inne powody to m.in. ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba (tabela 3). Uwzględniając typologię rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012 r. to rodziny z dziećmi stanowiły 242 rodziny ogółu świadczeniobiorców, wśród których 53 rodziny stanowiły rodziny niepełne.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. na podstawie aktów normatywnych (tabela 2) udzielono wsparcia wszystkim potrzebującym kwalifikującym się do otrzymania pomocy.

Tabela 2. Podstawy prawne przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku.

Podstawa Świadczenia	Liczba rodzin
Ustawa o pomocy społecznej	443 rodzin
Ustawa o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	176 rodzin
Ustawa o świadczeniach rodzinnych	786 rodzin
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	77 rodzin
Ustawa o dodatkach mieszkaniowych	56 rodzin
Ustawa o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów).	120 rodzin

Dane własne GOPS w Ryjewie

Tabela 3. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	337	937
Bezdomność	14	20
Niepelnosprawność	130	271
Bezrobocie	269	879
Długotrwała lub ciężka choroba	8	14
Bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadzenie gospodarstwa domowego	10	51
Rodziny niepełne	53	173
Rodziny wielodzietne	66	361
Rodziny z dziećmi	242	967
Alkoholizm	13	28
Przemoc w rodzinie	7	27
Narkomania	1	2
Trudności w przystosowywaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	6

Dane własne GOPS w Ryjewie

V. Mocne i słabe strony Gminy w analizie S.W.O.T.

Tabela 4. Analiza S.W.O.T.

Mocne strony Gminy	Słabe strony Gminy
<ul style="list-style-type: none">• Dobre rozeznanie środowiska przez pracowników GOPS• Objęcie opieką dzieci z rodzin dysfunkcyjnych• Wysokie kwalifikacje pracowników GOPS• Współpraca ze stowarzyszeniem AGAPE w zakresie bezdomności, niepełnosprawności i sytuacjach kryzysowych• Współpraca z GKRPA• Organizowanie wypoczynku letniego dla rodzin z problemami alkoholowymi i dysfunkcjami• Organizowanie przez GOK zajęć pozalekcyjnych dla wszystkich dzieci• Organizowanie przez GOK wycieczek i rajdów dla dzieci	<ul style="list-style-type: none">• Wysoki poziom bezrobocia.• Wysoki wskaźnik ubóstwa.• Wysokie koszty utrzymania rodzin• Brak żłobka na terenie Gminy• Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę.• System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych).• Brak mieszkań chronionych i socjalnych.• Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym.• Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.• Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.• Utrudniony dostęp do służby zdrowia.• Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych.• Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.• Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci.• Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik, psycholog itp.).

Szanse Gminy	Zagrożenia Gminy
<ul style="list-style-type: none"> • Polityka państwa przyjazna rodzinom. • Spadek bezrobocia. • Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. • Powstanie punktu konsultacyjnego świadczącego m.in. pomoc prawną, psychologiczną. • Utworzenie dziennego ośrodka wsparcia na terenie Gminy. • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. • Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”. • Wzrost kosztów utrzymania rodzin. • Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia). • Zaniechywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. • Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m.in. wśród osób pracujących). • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. • Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych. • Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację. • Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów.

VI. Cele główne i szczegółowe

Cel główny programu:

- Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.
- Uświadamianie rodzin jako podstawowej komórki w jej obowiązkach

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

VII. Realizacja programu

Lp.	Działania	Harmonogram Realizacji	Realizator	Zakres Działania
Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.				
1.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych.	2013-2016	GOPS Ryjewo	Maksymalnie 20 rodzin pod opieką asystenta rodziny
2.	Utworzenie i prowadzenie Klubu integracji społecznej	2013-2016	GOPS Ryjewo	Realizacja programowa Klubu integracji społecznej
3.	Opracowanie i wdrożenie procedury motywowania klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów	2013-2016	GOPS Ryjewo	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, ograniczenie patologii
4.	Przygotowanie i realizacja programów pomocowych i inwestycyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2013-2016	GOPS Ryjewo	Wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach
5.	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne.	2013-2016	GOPS Ryjewo, PCPR, PUP	Poradnictwo, uświadamianie i mobilizowanie
6.	Profilaktyka z zakresu dysfunkcji rodzin	2013-2016	GOPS Ryjewo, Zespół Szkół w Ryjewie	Szerzenie i propagowanie dobrych praktyk w zakresie dysfunkcji rodzinnych
Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.				
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Analiza i przewidywanie
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Przeciwdziałanie, monitoring, praca z rodziną
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo, Zespół Szkół w Ryjewie	Organizacja i kierowanie do ośrodków specjalistycznych
4.	Terapie i mediacje.	2013-2016	Gmina, GOPS	Praca z rodziną w

			Ryjewo	ramach terapii i mediacji
5.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne.	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Pomoc dydaktyczna i motywacyjna
6.	Organizowanie grup wsparcia	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Organizacja i prowadzenie
Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.				
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Pomoc dla uczniów szkół i pomoc dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Monitoring, profilaktyka, mediacja
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Organizowanie we współpracy z GKRPA i GOK w Ryjewie atrakcji dla dzieci
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Koszta związane z pobylem w rodzinie zastępczej
5.	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny	2013-2016	Gmina, GOPS Ryjewo	Szkolenie i kursy doształcające

VIII. Efekty i rezultaty

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
- Wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny

IX. Założenia i adresaci

Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, gdy rodzina i dziecko pozbawione są możliwości prawidłowego rozwijania się w swoim środowisku ze szczególnym uwrażliwieniem pracownika socjalnego i asystenta rodziny.

Organizowanie i zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej jest obowiązkiem ustawowym samorządów gminnych. Działalność osób odpowiedzialnych za wspieranie rodziny i wypełnianie jej funkcji opiekuńczo wychowawczej prowadzona będzie na trzech poziomach:

- adresowana do rodzin o niskiej świadomości roli rodziny oraz konieczności wspierania jej poprzez wdrażanie działań prorodzinnych w środowiskach lokalnych.
- adresowana do rodzin o słabych przygotowaniach do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie oraz do budowania więzi rodzinnej ,
- adresowana do rodzin o zbyt małej aktywności własnej mających roszczeniowe zachowania i niską aktywność zawodowa .

Głównym założeniem programu jest wspieranie osób odpowiedzialnych za wspieranie rodziny przeżywającej trudności oraz upowszechnienie wiedzy o możliwości korzystania z wszelkich form placówek wsparcia w celu godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia w rodzinie

Zasadą nadrzędną programu jest ścisła współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc rodzinie: GOPS, asystent rodziny i pracownik socjalny, szkoły, sady, policja i stowarzyszenia, poprzez tworzenie wspólnych projektów.

Szerokie spektrum zadań stojących przed asystentem rodziny, począwszy od określenia na wstępie warunków współpracy, przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, wreszcie – po monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu relacji pomagania, podyktowane było potrzebą wsparcia rodziny w postaci czystej pracy socjalnej, w której pomoc finansowa i materialna leżałaby w kompetencji ośrodka pomocy społecznej, natomiast asystent rodziny miałby za zadanie towarzyszyć rodzinie w wypełnianiu przez nią codziennych obowiązków.

X. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć.

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów Programu.

Ewaluacja programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzany, co roku. Równoległe trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu trwania programu (okresu trwania pierwotnie zaplanowanego tj. 2016 r.) przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

Cele ewaluacji:

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy przyczyniły się one do usamodzielnienia rodziny.

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Cele ewaluacji programu to:

- doskonalenie podejmowanych działań w ramach programu,
- informacje o efektach wdrażania programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z realizacją programu,
- wzrost jakości programu,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie programu wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i jej efektami.

Kryterium Ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie również informacja czy i na jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiednio realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczność oraz trwałość ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami.

Proces ewaluacji programu realizowany jest dwuetapowo:

1. Ewaluacja Wstępna (przed rozpoczęciem)

Przeprowadzona została w trakcie planowania programu. W fazie przygotowywania Programu zbadane zostały w poszczególnych obszarach projektu silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).

2. Ewaluacja Końcowa (po zakończeniu)

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu. Ewaluacja ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiadają na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

XI. Współpraca i partnerzy

Współpraca z instytucjami i innymi partnerami programu jest rzeczą nieodzowną, ponieważ nawet w najbardziej szczytnym celu w pojedynkę niewielu udaje się cokolwiek dokonać. Dlatego też Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryjewie nastawiony jest na współpracę lokalną jak i w szerszym spektrum działania. Odnosi się to do wszystkich instytucji pożytku publicznego działających na terenie naszej gminy jak i na terenie powiatu kwidzyńskiego. Współpraca ma na celu urzeczywistnienie i wprowadzeniem na stałe dobrych praktyk w życie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Tak aby rodzina po zakończeniu programy sama potrafiła w podstawowym zakresie wypełniać funkcje rodzicielskie i zorganizować sobie najważniejsze artykuły dnia codziennego. Oprócz zapewnienia rodzinie wsparcia finansowego, także wsparcie i monitoring w opiece medycznej, edukacyjnej i administracyjnej, w sposób efektywny przyczyni się do prawidłowego funkcjonowanie rodziny w życiu społecznym, lokalnym i rodzinnym. Uświadomienie, ukształtowanie i ukierunkowanie wszystkich członków rodziny w pełnieniu obowiązków opiekuńczo wychowawczych nad dziećmi i młodzieżą a także osób starszych.

Głównymi partnerami we współpracy są:

Partnerzy	Działania
Urząd Gminy Ryjewo	Współpraca w zapewnieniu dzieciom podstawowych przyborów szkolnych i materiałów edukacyjnych
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryjewie	Promowanie i pomoc w przezwyciężaniu problemów alkoholowych, a także organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin potrzebujących
Zespół Szkół w Ryjewie	Monitoring i opieka merytoryczna w edukacji dziecka w szkole i w domu
Posterunek Policji w Ryjewie	Monitoring rodzin zagrożonych przemocą
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie	Współpraca w powrocie dzieci do rodziny biologicznej
Domy dla dziecka w Kwidzynie	Pomoc i monitoring w kontaktach dziecka z rodziną biologiczną

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie	Monitoring rodzin objętych dozorem kuratorskim
Organizacje pozarządowe	Pomoc w podnoszeniu jakości życia rodzin objętych pomocą

XII. Zakończenie

Gminny program wspierania rodzin może być postrzegany jako ingerencja w największe dobro społeczne jakim jest rodzina. Jednak jeżeli komórka ta jest zagrożona niepożądanym oddziaływaniem różnych czynników, takich jak oddziaływanie środowiskowe, złe przygotowanie do zakładania i prowadzenia rodziny, negatywne trendy źle wpływające na strukturę domu rodzinnego. Dlatego też w niektórych przypadkach zasadne jest wprowadzanie zmian w życiu ludzi przeżywających trudności, ukierunkowanie i zmotywowanie do podjęcia nowych zasad postępowania. Założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy wychowawcze, uświadamiając najważniejsze wartości, kultywując tradycje, ukierunkowując drogę postępowania na całe życie. Poprzez różnego rodzaju zabiegi motywujące, dopingujące i uświadamiające wszyscy członkowie rodziny mogą dostrzec tkwiący w nich potencjał sprawczy nad własnym postępowaniem, a także i życiem. Odpowiednio do tego powołane służby powinny być dla tych ludzi wsparciem i pomocą, jednak z całą surowością egzekwować to, aby członkowie rodziny spełniali podstawowe warunki życia społecznego i rodzinnego. Poprzez współpracę i obieg informacji pomiędzy zaangażowanymi służbami pomocowymi, możliwa jest szybka i skuteczna interwencja w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu osób bezpośrednio dotkniętym przemocą w rodzinie i innym negatywnym czynnikiem społecznym. Jednak bez chęci i współpracy ze strony rodzin zainteresowanych niemożliwa jest pomoc, ponieważ wszystkie zabiegi i formy pomocy mogą zostać potraktowane z dezaprobatą, co wiązać się może z dużymi problemami we wprowadzeniu i funkcjonowaniu nowych form pomocowych. Dlatego też obok profilaktyki ważnym punktem programu jest uświadamianie i motywowanie członków rodzin.

Program wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie realizowany przy współpracy z instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny. Ważnym elementem gwarantującym właściwą realizację programu będzie monitoring i kontrola rodzin objętych programem. Informacje do przygotowania kolejnych raportów z monitoringu realizacji programu będą pozyskiwane m.in. od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy, organizacji pozarządowych, szkół, Policja.

Za monitorowanie programu będzie odpowiedzialny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryjewie. Będzie się ono odbywać w oparciu o przyjęte wskaźniki na podstawie sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy ich realizacji. Natomiast okresowa ocena sytuacji rodziny będzie dokonywana nie rzadziej niż co pół roku przez asystenta rodziny. Asystent jest zobowiązany do współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą roboczą oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

PRZEWODNICZĄCY RADY

 Kazimierz Zima